

لزوم توسعه سنجه های مفاهیم اخلاقی در حسابداری و

حسابرسی

دکتر رسول برادران حسن زاده

دانشیار گروه حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

drh313@gmail.com

یوسف قنبری

دانشجوی دکتری حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران (نویسنده مسئول)

Ghanbariy@tbzmed.ac.ir

محمد رضا برنا

دانشجوی دکتری حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

Reza_bornachar@yahoo.com

چکیده

در پیشگفتار آئین رفتار حرفه‌ای جامعه حسابداران رسمی ایران آمده است که حرفه حسابداری یکی از متشکل‌ترین و منضبط‌ترین حرفه‌های دنیاست و به دلیل نوع و ماهیت خدماتی که ارائه می‌کند باید اعتبار و اعتماد خاصی داشته باشد. تداوم این اعتبار و اعتماد و تقویت آن، به پایبندی فکری و عملی اعضای حرفه به ضوابط رفتاری و اخلاقی آن بستگی دارد. از این رو ماهیت حسابداری به عنوان یک حرفه، ضرورت توجه به اخلاق حرفه‌ای را ایجاد و توجیه می‌کند. برجستگی متمایز کننده حرفه حسابداری پذیرش مسؤلیت نسبت به عموم است. جامعه انتظارات فراوانی از اهل این حرفه دارد و مردم باید به کیفیت خدمات پیچیده ارائه شده توسط حرفه حسابداری اعتماد داشته باشند. در شرایطی که حرفه حسابداری در کشور ما نوپا بوده و هر روز با توجه به توسعه محیط‌های مالی و سرمایه‌گذاری، جایگاه و اهمیت آن افزوده می‌شود. از این رو این نوشتار قصد دارد تا با طرح اهمیت توجه به معیارهای اخلاقی در علوم اجتماعی به ویژه حسابداری به مبانی مربوط به سنجه‌های مفاهیم اخلاقی برگرفته از علم روان‌شناسی و آموزه‌های دینی و اخلاقی پرداخته شود تا در راستای رسیدن به یک وحدت رویه برای سنجش خصیصه‌های اخلاقی مطرح در حسابداری که سهم عمده‌ای از تحقیقات رفتاری در حسابداری را بر خود گرفته‌اند گام مفیدی در توسعه پایدار حرفه برداشته شود.

واژگان کلیدی: اخلاق در حسابداری، سنجه های اخلاقی، اخلاق حرفه‌ای

مقدمه

حرفه حسابداری به خاطر انتظارات جامعه از اهل این حرفه، بسیار متأثر از ویژگی‌های اخلاقی دست اندرکاران این امر است و مردم باید به کیفیت خدمات پیچیده ارائه شده توسط حرفه حسابداری اعتماد داشته باشند. از طرفی استفاده کنندگان از خدمات حسابداری بویژه تصمیم گیرندگانی که از صورتهای مالی استفاده می‌کنند، انتظار دارند که اطلاعات ارائه شده به طور قابل توجهی کارآمد، قابل اتکا، واقعی و بیغرضانه باشند. در نتیجه اخلاق حسابداری برای حسابداران حرفه‌ای اهمیت زیادی دارد و حرفه حسابداری باید اصول اخلاقی و قواعدی را تدوین نماید که اعضای آن را ملزم سازد تا از سطحی از خویشتن‌داری برخوردار شوند که ماورای الزامات قانونی و مقررات است. هر رفتار غیر اخلاقی در حسابداری منجر به زیان در نظامهای اقتصادی می‌شود. بنابراین حسابداران نه تنها باید واجد شرایط و صلاحیت حرفه‌ای باشند، بلکه